

Reflektivní deník

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	01	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, skok do dálky, tandemová výuka	
Obsah: <i>V tento den na sebe navazovaly dvě úplně stejné hodiny s jinými třídami, což bylo jednodušší na realizaci, protože jsme si připravili jednu hodinu (aktivity, potřebné pomůcky atd.) a využili jsme to do dvou hodin. To se mi líbí, protože si i takovou maličkostí učitel zjednodušuje práci.</i> <i>Hodiny proběhly bez problémů, líbil se mi přátelský a milý přístup provázejícího učitele k žákům, který jim vše dobře vysvětlil a poté individuálně opravoval chyby a radil, jak se jich zbavit.</i> <i>Já vedl některé části hodiny včetně rozcvičky – žáci mě poslouchali a vypadalo, že je dané aktivity baví.</i>		
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Na využívání stejné přípravy v rámci výuky různých tříd není samozřejmě nic špatného, ale je opravdu reálné odučit jednu přípravu naprosto totožně v různých třídách? Co nesmíte i v takovém případě zapomenout zohlednit?	Je samozřejmě potřeba myslet na to, že jsou žáci různí, mohou mít jinou vstupní úroveň, budou jinak chápat a vnímat cvičení, budou je jinak zvládat, mohou vzniknout rozdílné podmínky...	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	02	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, běh 1000 m	
Obsah: <i>Vyučovací hodina začínala rozběháním, kdy jsou žáci zvyklí rovnou z šatny odběhnout 1,5 kola, aby se trochu zahřáli – učitel si mezi tím může připravit pomůcky, které potřebuje, takže to dobře vyjde. Po rozběhání následovala hra, při které žáci plnili funkci aut a zařazovali různé rychlosti běhu ve vymezeném prostoru – tím se dá dobře zkorigovat postupné zahřátí. Následovala „individuální“ rozcvička, kde si žáci tvořili zrcadlo – jeden předcvičoval a druhý opakoval cvik a postupně se střídali. Domluvil jsem se s provázejícím učitelem, že to můžu vyzkoušet a myslím, že to docela fungovalo, protože to pro žáky bylo zas trochu něco jiného, než na co jsou zvyklí. Atletickou abecedu jsem chtěl udělat zábavnější formou, než jen běhání sem a tam. Proto jsem udělal dva kruhy (jeden vnější a druhý vnitřní), které běhaly proti sobě a já uprostřed předcvičoval. Na povel se také měli co nejrychleji najít s kamarádem z dvojice – což bylo dobré, protože žáci museli být stále ve střehu.</i> <i>– nicméně při této hodině trvalo trochu delší čas, než žáci pochopili, co jim říkám – musel mi i trochu pomoci provázející učitel, který věděl, co na žáky platí a nakonec jsme se po nějaké době dopracovali k výsledku</i> <i>– také se při cvičení stávalo, že se kruhy zmenšovali a žáci měli čím dál méně místa – to by se dalo zamezit přidáním kloboučků, které by vyznačovali kruh a kolem nich by žáci běhali – tak třeba pro příště</i> <i>V hlavní části jsme s provázejícím učitelem naměřili časy běhu na 1000 metrů a nakonec už nezbylo moc času, takže se žáci jen prošli a byl konec hodiny.</i> <i>Žáci se při běhu na čas všichni snažili a nikdo to neflákal, takže jim učitel dal všem jedničku za snahu.</i>		
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Vnímali jste komunikační problém při vysvětlování aktivity s běžeckou abecedou v něčem konkrétním, proč žáci nerozuměli zadání?	Po konzultaci s provázejícím učitelem jsem pochopil, že u složitějších zadání je dobré doplnit instrukci vždy ukázkou, nebo to prostě rozběhnout a vysvětlovat a korigovat v průběhu.	
Jak jste vnímal způsob hodnocení běhu provázejícím učitelem, byl z Vašeho pohledu adekvátní, naplňovalo toto hodnocení svůj smysl?	Za mě to bylo v pohodě, všichni žáci se opravdu snažili, takže pokud to byla známka za snahu, tak byla podle mého naprosto adekvátní.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	03	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, sprint 60 m, tandemová výuka	
Obsah: <i>Hodina byla vedena tandemovou výukou, kdy já si vzal rozcvičku (zahřátí, hra na „auta“, kloubně-mobilizační cvičení a dynamický strečink ve dvojicích; atletická abeceda). Provázející učitel si vzal průpravnou část, kdy vysvětloval podstatu sprintu na 60 metrů a startu z bloků + vysvětlení, jak se bloky správně nastavují. Hlavní část jsme odvedli spolu, kdy já startoval a učitel měřil na konci dráhy stopkami. Hodina proběhla bez problémů a žáci si dokonce na konci chtěli přidávat sprinty, takže závodili mezi sebou navíc, což mě překvapilo. Také mě zaujalo, že žáci řeší, jestli se od podzimu zlepšili a porovnávají se i mezi sebou. Na začátku hodiny bylo zajímavé, že učitel použil „negativní“ motivaci kvůli tomu, aby žáky zklidnil – řekl, že kdo bude dělat blbosti a mít negativní komentáře, tak poběží 1500 metrů. Přišlo mi to naprosto adekvátní k situaci a musím říct, že to zabralo, takže ne vždy je negativní motivace špatná.</i>		
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Jaké možnosti s ohledem na hodnocení a sebehodnocení žáka spatřujete v tom, že se žáci sami a aktivně porovnávali mezi sebou i sami se sebou, se svými předchozími výkony?	Trochu mě překvapilo hlavně to, že se opravdu chtěli porovnávat i mezi sebou, že to nebylo nějak vynucené třeba ze strany učitele. K hodnocení se to určitě využít dá, hlavně tedy k sebehodnocení žáků i s využitím těch předchozích výkonů. Budou moct to sebehodnocení opírat o konkrétní podklady.	
Dokázal byste uvést nějaké další, klidně fiktivní, příklady, kdy je podle Vašeho názoru použití negativní motivace adekvátní?	Určitě bych nechtěl mít jako základ motivace žáků tu motivaci negativní, ale v tomto konkrétním případě to zkrátka mělo svůj výsledek. S jiným konkrétním příkladem jsem se neseťkal a ani mě teoreticky nenapadá. Je pravda, že „trestání“ pohybem je proti smyslu TV, takže by se s tím muselo pracovat hodně citlivě.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	04	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Korfbal, hospitace	
Obsah:	<p><i>Do školy dorazil člověk, který se závodně věnuje korfbalu a pořádá korfbalové kempy a akce pro děti. V tělocvičně bylo spojených několik tříd a trenér žáky seznamoval s pravidly korfbalu, základní technikou a hlavně si i zahráli.</i></p> <p><i>Tím že je to smíšený sport, kdy holky můžou bránit jen holky a chlapce jen chlapci, tak docházelo občas ke zvláštním situacím, kdy jeden kluk se přemotivoval a docházelo k jeho emotivním výstupům, při kterých až mlátil z naštvání do stěny tělocvičny – bylo to asi dáno tím, že dívky v jeho týmu nehráli podle jeho představ a kvůli tomu prohráli.</i></p> <p><i>Po chvíli se ale žák uklidnil a bylo vše ok. Učitelé přispěli k jeho uklidnění, protože správně zareagovali.</i></p> <p><i>Zvláštní bylo to, že jsem po této hodině šel k nim do třídy učit zeměpis a žákova frustrace přetrvávala až do další hodiny – v průběhu hodiny se ale uklidnil a bylo vše v pořádku.</i></p> <p><i>Tato situace mě zaujala a alespoň jsem mohl poznat další typ žákova chování.</i></p>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Jaká reakce je v takovéto situaci podle Vašeho názoru ze strany učitele správná?	Určitě by byla chyba, začít na žáka hned nějak křičet a vyhrožovat poznámkou apod. Je důležité jej nejprve vlastní klidnou komunikací zklidnit a potom se mu snažit vysvětlit, co je vlastně podstatou dané situace. V tomto případě učitelé třeba zdůrazňovali, že v týmových sportech bude vždy někdo šikovnější a jiný méně, a že dívky sice třeba nezvládaly tolik taktiku hry, ale zase mají dobré dovednosti, což jde využít pro tým.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	05	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Plavání, procvičování naučených plaveckých stylů	
Obsah:	<i>Při hodině bylo cílem, aby si žáci zopakovali jednotlivé plavecké styly a základní kritické body zábavnou formou. Na začátku VJ bylo zahřátí formou několika bazénů. V hlavní části jsme opakovali jednotlivé styly soutěživými formami. Žáky tato hodina bavila a myslím, že bylo splněno, co jsme si stanovili. Také jsem si zkusil využít různé pomůcky, které výuku zpestří.</i>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Bez doplňujících otázek.		

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	06	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Plavání, procvičování naučených plaveckých stylů a hry ve vodě	
Obsah:	<p>Obsah: <i>Připravil jsem si hodinu na plavání, kdy VJ měla být zábavná pro žáky 6. třídy, kteří mají už všechny styly zvládnuté. Připravil jsem si několik her a hodina dobře odsýpala.</i> <i>Na začátku mě překvapilo, jak žáci byli nadšení malým počtem bazénu na rozplavání, ale učitelé to mají nastavené jinak a podle mě správně, protože žáci se alespoň většinu hodiny hýbou.</i> <i>Po rozplavání následovaly různé hry, v kterých se zapojovali všichni žáci (rybičky, hadi, jeskyně atd.). Na žácích bylo vidět, že je to baví a dokonce chtěli hrát více kol. To nám ale neumožňoval čas.</i> <i>Hodina plavání je opravdu super, protože je efektivita hodiny o hodně větší než v tělocvičně a žáci se o hodně více hýbou. Na druhou stranu se musí do hodiny počítat i sprchování, sušení a převlékání, takže se musí skončit dříve – to je ale jen drobnost.</i> <i>Líbí se mi, jak to mají v této škole nastavené, že v 6. ročníku mají povinné hodiny plavání, čímž je zaručeno, že žáci se prostě plavat naučí.</i></p>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Měl jste tedy z této hodiny dojem, že jste ji neměl nastavenou správně, když jste chtěl po žácích méně bazénů na rozplavání?	To ne, byla potom řada her, takže žáci se zahřívali postupně. Jen mě překvapilo, že to žáci tak prožívali.	
Proč, nebo v čem, považujete plavecké hodiny za efektivnější než ty klasické v tělocvičně?	Tím, že jsou žáci téměř celou dobu hodiny ve vodě, tak se vlastně musí nějak hýbat v podstatě pořád, i když třeba chvíli čekají, až budou plavat další úsek.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	07	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Plavání, procvičování naučených plaveckých stylů a hry ve vodě	
Obsah:	<i>O den později jsem vedl úplně stejnou hodinu plavání, nicméně nakonec jsem to musel trochu změnit, protože bylo méně žáků, takže nebylo možné provádět úplně stejné hry. Žáci byli dle mého v této hodině šikovnější plavci, takže se s nimi daly hrát i náročnější hry – a tím, že byl žáků menší počet, tak se hodina vedla lépe. Při plavání učitel musí více dbát na bezpečnost a je náročnější organizace, ale alespoň jsem si to mohl vyzkoušet.</i>	
Doplňující otázky:	Vaše odpovědi:	
Poznámka na okraj, sám znovu potvrzujete, že odučit dvě obsahově stejné hodiny naprosto stejným způsobem obvykle nelze (viz otázka a odpověď u záznamu č. 01).		

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	08	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Nepochopitelné chování žáka	
Obsah:	<p><i>Při vyučování tělocviku i zeměpisu jsem se poznal s jedním žákem, který je velice temperamentní (rozhazuje rukama, často ho naštvne i úplná drobnost, živě komunikuje s učitelem i žáky). Někdy je to až úsměvné – našťěstí to ale nijak neovlivňuje ostatní žáky a nijak zvlášť samotnou hodinu.</i></p> <p><i>Na konci hodiny jsem žákům zadal vyplavání dvěma bazény jen na zádech a tento žák byl extrémně naštvaný, že si nemůže zaplavat kraula a dával mi to velice najevo.</i></p> <p><i>I po vystoupení z bazény házel s plaveckou čepicí a brýlemi, ale nakonec jsem mu vysvětlil, proč je to důležité. I další hodinu (zeměpisu) na něm bylo vidět, jak je podrážděný, ale časem už to zase bylo dobré. No jsou to s ním zajímavé situace.</i></p>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Osvědčil se v obecné rovině i zde postup pro řešení tohoto typu problémových situací, jak jste jej popsal u záznamu č. 04?	V podstatě ano.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	09	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, sprint na 60 m	
Obsah:	<p>Žáci této třídy neměli naměřený sprint na 60 metrů, tak mě provázející učitel poprosil, abych udělal hodinu na toto téma.</p> <p>Na začátku bylo zahřátí hrou (bomba a štít), kterou žáci prvně nepochopili, ale po dalším dovysvětlení bylo vše v pořádku – občas musím asi vysvětlovat věci jednodušeji, aby to žáci pochopili. Po hře následovala rozcvička a atletická abeceda až po intenzivnější cviky kvůli následujícímu sprintu.</p> <p>V hlavní části jsme prováděli samotný sprint. Žákům jsme vysvětlili nastavování bloků a výběr nohy, start a techniku běhu. V závěru hodiny jsme naměřili časy, aby učitel měl žáky za co oznámkovat.</p> <p>Hodina proběhla bez problémů a rušná část žáky bavila.</p>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Opět jen poznámka na okraj, ohledně instrukcí pamatujte na svůj vlastní poznatek z odpovědi na první otázku u záznamu č. 02.		
Pan učitel tentokrát tedy známkoval za výkon, vnímáte nějaký rozdíl v dopadu klasifikace za výkon a za snahu?	Je to těžké posoudit, ale přijde mi, že při hodnocení za snahu žáci vidí větší možnosti se nějak posouvat, výkon berou jako poměrně konečný, nebo mnohem méně ovlivnitelný.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	10	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, hod míčkem	
Obsah: <i>Hod kriketovým míčkem se dobře vyučuje a žáci to většinou chápou, nicméně i těmito hodinami jsem zjistil, že můžou být kritické body během VJ. Po rozcvičení jsme dělali s žáky přípravu na hod – od držení míčku, přes správný náprah, držení těla, až po impulzní krok. Žáci to chápali a přípravné cviky zvládli dobře. Při samotném házení mi provázející učitel poradil dobrou organizační věc, kdy si žáci udělají dvojice – jeden hází a druhý stojí v odpovídající části a míček podává – vždy 3 hody a poté se vystřídají. Jedinou nevýhodou je, že člověk musí dávat velký pozor na bezpečnost a je třeba žáky důkladně poučit, že musí stále sledovat dění. Hodina byla fajn a bylo vidět, jak se někteří žáci s každým hodem zlepšují.</i>		
Doplňující otázky:	Vaše odpovědi:	
Tohle zapojování žáků do organizace hodiny je určitě důležité. S ohledem na bezpečnost jde hlavně o jasné nastavení pravidel, důslednost a pravidelné opakování. Potom je to už pouze otázka dobře zvládnuté rutiny a dostatečného poznání možností svých žáků.		

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	11	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Atletika, hod míčkem	
Obsah: <i>Hodina byla vedena na stejné téma, ale probíhala s jinými žáky, což bylo rozhodující. Zjistil jsem, že někdy ani poučení o bezpečnosti nestačí, protože žáci si nejsou vědomi důsledků. Při různých cvičeních dělali co neměli a snažili se své spolužáky spíš trefit než dělat co mají, takže jsem musel reagovat a trochu pozměnit organizaci. Nicméně to je věc, kterou učitel bude řešit podle toho, jaké má žáky – s některými to půjde a s jinými ne. Jinak hodina byla dobrá a žáci předváděli výborně technické i daleké hody.</i>		
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Zcela mě to vrací ke komentáři předchozího záznamu – jasná pravidla, důslednost, poznání možností a mezí svých žáků. Cílem by totiž mělo být popsání chování žáků přirozenou cestou odbourat, ne se mu pouze za každou cenu vyhýbat.		
Jak jste postupoval, když jste pochopil, že v porušování bezpečnostních pravidel je určitý úmysl? A jak byste se s těmito žáky snažil pracovat dále, abyste je nějak přiměl ke změně postoje k bezpečnostním zásadám?	Nejprve jsem je na pravidla opětovně upozornil, poté jsem cvičení zastavil, všem jsem znovu vysvětlil význam těchto bezpečnostních pravidel a vysvětlil jsem, že protože je nerespektují, musím zvolit jiný způsob organizace. Dál bych asi volil nějaké pozvolnější předávání odpovědnosti za bezpečnost, aby měli prostor dobře si uvědomovat důsledky, které to může mít.	

Jméno, příjmení:		UČO:
Číslo deníku (pořadí):	12	
Datum:		
Škola, třída:		
Zaměření hodiny:	Plavání, vodní pólo	
Obsah:	<i>Při hodině měli žáci téma: Vodní pólo, takže jsem podle toho vedení hodiny přizpůsobil. Na začátek byla rozcvička formou hry „Rybičky, rybičky“. Poté jsem jim řekl základy pravidel vodního póla a každý si vyzkoušel, jak se plave s hlavou z vody a s míčem. Ve zbytku hodiny byli žáci rozděleni na 2 týmy a hráli vodní pólo. Bylo vidět, že je to baví a pro učitele je to super, že se opravdu všichni zapojují a téměř celou hodinu hýbají. Je obrovskou výhodou, že škola má bazén součástí vybavení pro tělesnou výchovu.</i>	
Doplňující otázky (oborový didaktik, PU):	Vaše odpovědi:	
Bez doplňujících otázek.		

Tento výukový materiál **Reflexivní deník**, jehož autory jsou **PhDr. Lucie Grajciarová, PhDr. Michal Vít Ph.D., Mgr. Tereza Králová, doc. PhDr. Mgr. Marcela Janíková Ph.D., Mgr. Jitka Čihounková Ph.D., Mgr. Alena Skotáková Ph.D. a prof. PhDr. Hana Válková Ph.D.**, který je dostupný z: **Databáze výstupů projektů OP VVV**, (<https://databaze.opvvv.msmt.cz>), lze užit v souladu s licenčními podmínkami **Creative Commons BY-SA 4.0 International** (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>)